

Divoká kachna je taková hymna psychopatů

Rozhovor s hercem Josefem Kalužou

Naposledy jsme spolu mluvili před premiérou Krajních mezí, což jsou nějaké dva roky zpět. Tehdy jsi říkal, že jsi v Aréně spokojený, ale že jsou v Praze dvě, tři divadla, která by tě zajímala...

„Jsem o dva roky starší a v Aréně jsem stále spokojený. Sice jsem si žádné hostování nevyzkoušel, abych mohl porovnávat, ale práce jinde by mě pořád zajímala. Nejsem ovšem aktivní typ, který by obvolával divadla a nabízel se, spíš čekám na podněty zvenčí. Hostování bych vnímal jako refreš, lehké odpočínutí si od lidí, které mám jinak samozřejmě rád. Je to stejné jako s rodiči, když se od nich odstěhujete, jste si potom vzájemně vzácnější.“

V Ostravě se objevuješ i v řadě divadelních projektů mimo Arénu – neuvažoval jsi, že bys skončil v angažmá a dělal jen věci, které tě baví?

„Pokud bych měl dělat jen to, co mě baví, tak bych se přestěhoval na Slezskou Hartu a chytal od rána do večera ryby. Ale to by mě možná taky přestalo po nějaké době bavit, byl bych přejezený ryb a měl prosezeniny na zadku. Angažmá občas svazuje a člověk nemůže vzít vše, co je mu nabízeno, ale naštěstí to zatím nikdy nebyly projekty, jejichž odmítnutí by mě potom mrzelo.“

Co kontroverzní Pečený sněhulák? Jak vnímáš s odstupem svou účast v něm?

„Pečený sněhulák byla největší věc, kterou jsem kdy pro televizi dělal. Protipól k náročnějšímu repertoáru, kterému se věnujeme v Aréně. Tohle byl relax na vyblbnutí. Ohlasy na to byly velice rozporuplné, myslím, že řada lidí podlehla mediální masáži, která se proti pořadu rozběhla. Ale vím o pár lidech, kteří s odstupem času svůj názor pozměnili a teď si jednotlivé díly sjíždějí na you tube. S tvůrci jsme chtěli pokračovat, ale Česká televize už další řadu neschválila. Pak byla v plánu divadelní verze téhle šílenosti v právě se tehdy rozjíždějící Heligonce, ale nakonec vše skončilo tím, že s kluky děláme krátká videa podobného typu pro you tube.“

Loni jsi oslavil čtyřicítku – řešíš věk?

„Neřeším, jen vnímám úbytek fyzických sil. Třeba Penzion pro svobodné pány hraje osmou sezonu. Gagy, které jsme si tam navymýšleli tenkrát, byly v pohodě zvladatelné a dělali jsme je hravě. Dneska zjišťuju, že po představení pak ještě půl hodiny funím a vydýchávám to.“

Jak se ti zkouší s mladými režiséry? Jsou pro tebe autoritou?

„Nastavil jsem si to tak, že pro mě režiséři autoritami jsou. V Aréně mám navíc to štěstí, že tu pracují jen takoví, kteří jimi jsou i přirozeně, třeba právě teď David Šiktanc. S režiséry problémy nemívám, spíš jsem je měl s výklady textu. Kdysi jsem si hry četl dopředu, udělal si

nějakou představu, a když se lišila od režisérova výkladu, bylo pak těžké ho přijmout za svůj.“

Autoritou je každopádně dramatik Henrik Ibsen – jak se ti líbí v jeho Divoké kachně?

„Tak hlavně, aby se jemu líbilo, že jsem v jeho Divoké kachně já. V Ibsenovi zkouším poprvé, ale od těch, kteří v něm už dělali, vím, že dlouho hledali to správné vyjádření a uchopení postav. U Ibsena je krásné postupné odkrývání pravdy. To, oč v příběhu jde, není naservírováno napřímo. Postavy před sebou uhýbají, máloco řeknou otevřeně, občas nejsou schopny komunikovat vůbec, hodně mi to připomíná Čechova. Oproti jiným hrám je to jiné i košatým jazykem, takže se text těžce učí. Dramaturg Tomáš Vůjtek na čtené zkoušce řekl: ‘no, ona je to vlastně taková hymna psychopatů‘“.

Můžeš říct, jakou hraješ postavu?

„Hjalmar Ekdala, člověka, který nemá vlastní názor, je schopný se přilepit na kohokoliv zdánlivě silnějšího ve svém okolí. Žije v domácnosti se svým otcem, ženou a dcerou. Rodinu v minulosti zasáhlo nepříjemné vyšetřování a tím pádem klesla ve společenském žebříčku o několik pater. To Ekdala poznamenalo a tak pracuje na nápravě. Po svém. Navíc se dozví důležité okolnosti týkající se jeho manželky a dcery, a místo toho, aby situaci čelil jako skutečný muž, tak o tom jen nedospěle mluví. Nakonec vše přetaví v nic neřešící nenávist ke svým nejbližším, dokonce i k té nejnevinnější, tedy k dceři.“

Co bys vzkázal těm, kteří by se třeba obávali na Ibsena jít?

„Pokud takoví jsou, tak jim rozumím, taky jsem si vždycky myslel, že jeho hry nebudu chápat, že jsou příliš zatěžkané a ponuré... Taky díky tomu, že člověk každou chvíli slyší na zkouškách jiných her připomínku – nehrejte to jako Ibsena (netrpte tak ☺). Teď ale vlastně zjišťuji, že to byl docela veselý autor, jen si nebral servítky, a že příběh Divoké kachny je spíš tragikomický než tragický. To tragické na něm je, jak jeho postavy jednají hloupě a to komické na něm je, jak hloupě jeho postavy jednají! Tak snad se nám tu hymnu psychopatů podaří naplno rozeznít.“

Ptala se Alice Taussiková